

KOD UCZNIĄ

--	--	--

Etap: rejonowy
Data: 17.01.2013 r.
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 8 stron i 31 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” **bezpośrednio** na arkuszu.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60
Liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu: 50

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Razem	
Liczba punktów możliwych do zdobycia	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	4	4	3	3	1	2	2	1	1	3	2	3	2	3	1	2	2	1	1	5	60	
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																																	

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący - .....
2. Członek - .....
3. Członek - .....

W zadaniach 1-4 zaznacz prawidłową odpowiedź.

Zadanie 1. (1p.)

Koalicję rządową w Polsce tworzą partie:

- A. PIS i PSL
- B. PO i PSL

- C. PO i SLD
- D. SLD i PSL

Zadanie 2. (1p.)

Kompetencją Prezydenta RP jest

- A. wyznaczanie Prezesa Rady Ministrów
- B. powoływanie Rzecznika Praw Obywatelskich

- C. występowanie z votum nieufności wobec rządu
- D. powoływanie wojewodów

Zadanie 3. (1p.)

Sądy w Polsce wydają wyroki w imieniu

- A. Rzeczypospolitej Polskiej
- B. Sądu Najwyższego

- C. Prezydenta RP
- D. Narodu

Zadanie 4. (1p.)

Artykułu 42 pkt 3 Konstytucji RP

„Każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu.”

Mówi o zasadzie

- A. domniemania niewinności
- B. prawa do obrony

- C. jawności procesu karnego
- D. równouprawnienia

Zadanie 5. (1p.)

Poniższy schemat przedstawia salę sądową w czasie procesu

- A. karnego
- B. cywilnego

- C. wojskowego
- D. administracyjnego

Zadanie 6. (2p.)

Przeczytaj poniższy artykuł konstytucji i wykonaj polecenia.

Art. 167

1. Jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań.

2. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne oraz subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa.

3. Źródła dochodu jednostek samorządu terytorialnego są określone w ustawie.

A. Wymień dochody jednostek samorządu terytorialnego wymienione w powyższym artykule.

B. Na podstawie wiedzy własnej wyjaśnij różnicę między dotacją a subwencją.

Zadanie 7. (1p.)

<http://www.google.pl/imgres?um=1&hl=pl&client=firefox>

Podaj nazwę rodzaju jednostki samorządu terytorialnego, której organ został zilustrowany na zdjęciu.

.....

Zadanie 8. (1p.)

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Przedstawicielem Rady Ministrów w województwie jest

- A. marszałek województwa
- B. prezydent miasta

- C. wojewoda
- D. starosta

Zadanie 9. (1p.)

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Źródło: gover.pl

Wpisz w miejsce kropek numer zdjęcia odpowiadającego siedzibie organu władzy państwowej.

	Nazwa siedziby organu władzy	Numer zdjęcia
A.	Pałac Prezydencki	
B.	Gmach Sejmu Rzeczypospolitej	
C.	Gmach Rady Ministrów	

Zadanie 10. (2p.)

Wpisz w miejsce kropek imię i nazwisko przedstawionej na zdjęciu osoby oraz funkcję, jaką obecnie pełni w państwie.

A.

B.

Imię i nazwisko .....

Funkcja .....

Imię i nazwisko .....

Funkcja .....

Zadanie 11. (2p)

Na podstawie danych statystycznych wykonaj polecenia.

Frekwencja w wyborach w Polsce w latach 1989-2009

Wybory parlamentarne	1989	62,70%
Wybory prezydenckie	1990	60,63% (I tura) i 53,40% (II tura)
Wybory samorządowe	1990	42%
Wybory parlamentarne	1991	43,20%
Wybory parlamentarne	1993	52,13%
Wybory samorządowe	1994	33,8%
Wybory prezydenckie	1995	64,70% (I tura) i 68,23% (II tura)
Referendum "uwłaszczeniowe"	1996	32,40%
Referendum "prywatyzacyjne"	1996	32,44%
Referendum konstytucyjne	1997	42,86%
Wybory parlamentarne	1997	47,93%
Wybory samorządowe	1998	45,45%
Wybory prezydenckie	2000	61,12%
Wybory parlamentarne	2001	46,29%
Wybory samorządowe	2002	44,2%
Referendum akcesyjne	2003	58,85%
Wybory do Parlamentu Europejskiego	2004	20,87%
Wybory parlamentarne	2005	40,56%
Wybory prezydenckie	2005	49,74% (I tura) i 50,99% (II tura)
Wybory samorządowe	2006	45,99%
Wybory parlamentarne	2007	53,88%
Wybory do Parlamentu Europejskiego	2009	24,53%

znajdzwojpowod.blox.pl

A. Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Najwyższa frekwencja w Polsce w latach 1989-2009 była w wyborach

A. Prezydenckich

C. Samorządowych

B. Parlamentarnych

D. Do Parlamentu Europejskiego

B. Podaj rok wyborów prezydenckich, w którym frekwencja w drugiej turze wyborów była niższa niż w pierwszej.

.....

Zadanie 12. (4p.)

Określ, czy poniższe zdania dotyczące wyborów prezydenta RP, są prawdziwe czy fałszywe, wpisując odpowiednio P- prawda, F- fałsz.

	Zdania	Prawda/ Fałsz
A.	Kandydat na Prezydenta RP musi mieć skończone 35 lat.	
B.	Wyboru Prezydenta RP dokonują elektorzy.	
C.	Kandydat na Prezydenta RP musi zebrać 1000 głosów poparcia.	
D.	Wybory prezydenckie odbywają się w głosowaniu tajnym.	

Zadanie 13. (4p.)

Do podanych określeń związanych z funkcjonowaniem parlamentu polskiego, dobierz ich wyjaśnienie.

	Wyjaśnienia	Określenia
A.	Prawo przekazywania parlamentowi projektu nowej ustawy.	1. Dziennik Ustaw
B.	Wymagana ponad połowa ważnie oddanych głosów „za”, dotycząca danej decyzji.	2. inicjatywa ludowa
C.	Zgłoszenie projektu ustawy przez co najmniej 100 tys. obywateli.	3. inicjatywa ustawodawcza
D.	Organ urzędowy, w którym publikowane są ustawy.	4. większość bezwzględna
		5. większość zwykła

A..... B.... C..... D .....

Zadanie 14. (3p.)

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli liczby, odpowiadające zadaniom konstytucyjnych organów państwa.

Prezydent RP	Rząd	Sejm

1. zwoływanie Rady Gabinetowej, 2. uchwalanie projektu budżetu państwa, 3. powoływanie Rzecznika Praw Obywatelskich, 4. rozpatrywanie projektu ustaw w trzech czytaniach, 5. zarządzanie wyborów do sejmu i senatu, 6. powoływanie sędziów, 7. wydawanie rozporządzeń

Zadanie 15. (3p.)

Wpisz w odpowiednie miejsce tabeli pojęcia odpowiadające zamieszczonym opisom.

	Opis	Nazwa pojęcia
A.	Wspólne zebranie sejmu i senatu w celu przyjęcia przysięgi od nowo wybranego Prezydenta RP.	
B.	Niestaly organ pomocniczy parlamentu powoływany do przeprowadzenia dochodzeń w konkretnej sprawie i przedstawienia ich wyników parlamentowi.	
C.	Organ kierowniczy sejmu składający się z marszałka i wicemarszałków, wyłoniony w celu kierowania pracami sejmu.	

Zadanie 16. (1p.)

Zaznacz prawidłową odpowiedź

Współcześnie w Polsce zespół urzędników administracji rządowej. Jej zwierzchnikiem jest premier. W jej skład wchodzi urzędnicy szczebla centralnego i administracji terenowej.

- A. Samorząd zawodowy
- B. Administracja rządowa
- C. Samorząd lokalny
- D. Korpus dyplomatyczny

Zadanie 17. (2p.)

Podaj nazwy opisanych organów państwa

A. Konstytucyjny organ władzy sądowniczej, którego główne zadanie polega na egzekwowaniu odpowiedzialności najwyższych organów i urzędników państwowych za naruszenie Konstytucji lub ustawy, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swojego urzędowania.

B. Konstytucyjny organ powołany głównie do badania zgodności ustaw z konstytucją. Orzeka o zgodności z konstytucją ustaw, umów międzynarodowych i innych aktów normatywnych, ustala też powszechnie obowiązującą wykładnię ustaw.

Zadanie 18. (2p)

A. Wypisz nazwę zaznaczonego województwa.

B. Wpisz nazwy województw z nim sąsiadujących.

Zadanie 19. (1p.)

Zaznacz prawidłową odpowiedź

Przykładem samorządu zawodowego jest

- A. Rada Gminy
- B. Rada Powiatu
- C. Semik wojewódzki
- D. Izba Lekarska

Zadanie 20. (1p.)

Na podstawie rysunku satyrycznego wykonaj polecenie.

Podaj konstytucyjną nazwę zasady polskiego sądownictwa, której naruszenie przedstawia rysunek satyryczny.

Nazwa zasady .....

Zadanie 21. (3p.)

Na podstawie lektury M. Kulesza, L. Węgrzyn Vademecum skutecznego działania w samorządzie, wymień 3 rodzaje gmin.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 22. (2p.)

Na podstawie lektury M. Kulesza, L. Węgrzyn Vademecum skutecznego działania w samorządzie, podaj nazwę aktu prawnego określającego ustrój administracyjny i terytorialny RP oraz rok jego uchwalenia.

A. Nazwa aktu prawnego

.....

B. Data uchwalenia

.....

Zadanie 23. (3p.)

Na podstawie lektury W. Skrzydło, Ustrój polityczny RP w świetle konstytucji z 1997 roku wymień 3 warunki posiadania praw wyborczych.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 24. (2p.)

Na podstawie lektury W. Skrzydło, Ustrój polityczny RP w świetle konstytucji z 1997 roku podaj wadę i zaletę systemu proporcjonalnego obowiązującego w wyborach do Sejmu RP.

Wada	Zaleta
A.	B

Zadanie 25. (3p.)

Na podstawie lektury W. Skrzydło, Ustrój polityczny RP w świetle konstytucji z 1997 roku do podanych opisów podaj nazwy konstytucyjnych zasad organizacji i działalności sądów.

- A. Wszystkie wyroki wydawane przez sądy w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, w całym państwie obowiązuje jednolita struktura sądów, organy te działają na podstawie jednolitego prawa, prowadzą postępowanie w trybie jednolitym przewidzianym przez prawo.
Nazwa zasady .....
- B. W pierwszej instancji wymiar sprawiedliwości jest sprawowany nie tylko przez sędziów zawodowych, ale zakłada się także udział w tych działaniach czynnika obywatelskiego.
Nazwa zasady .....
- C. Każdemu przyznaje się prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.
Nazwa zasady .....

W zadaniach 26-31 odpowiedz na pytania na podstawie lektury R. Grodzki, Polska polityka zagraniczna w XX i XXI wieku

Zadanie 26. (1p.)

Napisz jakie wydarzenie z 2001 roku miało kluczowe znaczenie dla wysłania wojsk polskich do Iraku i Afganistanu. .....

Zadanie 27. (2p.)

W styczniu 2003 r. Polska podpisała (...) tzw. list ośmiu (wraz z przywódcami Wielkiej Brytanii, Włoch, Hiszpanii, Portugalii, Danii, Węgier i Czech), wyrażający poparcie dla polityki prezydenta Busha wobec Iraku. Wywołało to kryzys w Unii Europejskiej.

Wymień dwa państwa, które najbardziej krytykowały powyżej przedstawione poparcie dla USA.

1. Nazwa państwa .....
2. Nazwa państwa .....

Zadanie 28. (2p.)

Wyjaśnij pojęcie tarcza antyrakietowa z uwzględnieniem celu utworzenia.

Wyjaśnienie pojęcia - .....

Cel - .....

Zadanie 29. (1p.)

Napisz, jakie jest zadanie powołanej w 1991 roku Fundacji „Polsko- Niemieckie Pojednanie”.
.....

Zadanie 30. (1p.)

Podaj nazwę państwa, które mocno popierało wejście Polski do UE, ale zarazem ogłosiło najdłuższy, siedmioletni okres ochronny w kwestii otwarcia swego rynku pracy dla Polaków z chwilą rozszerzenia Unii.
.....

Zadanie 31. (5p.)

Wymień 5 problemów w stosunkach polsko – rosyjskich.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

PROPOZYCJA KLUCZA ODPOWIEDZI - ETAP REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Wiedzy o Społeczeństwie – 2012/2013

Numer zadania	Modelowa odpowiedź	Punktacja
1.	B	1p
2.	A	1p
3.	A	1p
4.	A	1p
5.	A	1p
6.	A. subwencje i dotacje B. subwencje przeznaczone są na realizację zadań zleconych, a dotacje na realizację zadań własnych	2p A -1p B - 1p
7.	sołectwo	1p
8.	C	1p
9.	A - 2 B - 4 C - 3	1p za trzy poprawne wskazania
10.	A. Donald Tusk, premier [Prezes Rady Ministrów] B. Bronisław Komorowski, Prezydent RP	2p A-1p B-1p
11.	A. a) B. 1990	2p A-1p B-1p
12.	A-P B-F C-F D-P	4p 1p za każdą odpowiedź
13.	A-3 B-4 C-2 D-1	4p 1p za każdą odpowiedź
14.	Prezydent 1,5,6 Rząd 2,7 Sejm 3,4	3p 1p z uzupełnienie poprawnie kolumny
15.	A. Zgromadzenie Narodowe B. komisja śledcza C. Prezydium Sejmu	3p 1p za każdy wpis
16.	B	1p
17.	A. Trybunał Stanu B- Trybunał Konstytucyjny	2p A-1p B-1p
18.	A. małopolskie B. śląskie, podkarpackie, świętokrzyskie	2p A - 1p B – 1p
19.	D	1p

20.	Niezawisłość sędziów	1p
21.	1. miejskie 2. wiejskie 3. miejsko-wiejskie	3p 1p za każdy wpis
22.	1. Konstytucja RP 2. 1997	2p 1p za każdy wpis
23.	Ukończenie najpóźniej w dniu wyborów 18 lat Posiadanie obywatelstwa polskiego Dysponowanie pełnią praw politycznych	3p 1p za każdy wpis
24.	Wada: rozbitcie polityczne parlamentu Zaleta: odzwierciedlanie faktycznego układu sił politycznych	2p Wada 1p Zaleta 1p
25.	A- jednolitości sądów B- udział obywateli w działalności sądów C- prawa do sądu	3p A-1p B-1p C-1p
26.	Zamach na World Trade Centre w Nowym Jorku	1p
27.	1. Francja 2. Niemcy	2p 1p za każdy wpis
28.	<i>Tarcza antyrakietowa</i> - potoczne określenie amerykańskiego wielonarodowego i wielowarstwowego globalnego systemu obrony antybalistycznej przed rakietowymi pociskami balistycznymi. <i>Cel</i> - Ma zapewnić ochronę przed ewentualnym atakiem raketowym.	2p 1p za wyjaśnienie 1p za podanie celu
29.	Wypłata odszkodowań pracownikom przymusowym III Rzeszy	1p
30.	Niemcy	1p
31.	5 spośród: - Realizacja strategii odbudowy imperium rosyjskiego - Opór Rosji wobec dążeń Polski do wstąpienia do NATO - Kryzys finansowy 1998 r., który załamał handel z Rosją - Na początku 2000 roku Polska zażądała wyjazdu 10 rosyjskich dyplomatów, którym zarzucono szpiegostwo - Nie uznawanie zbrodni katyńskie przez Rosję za ludobójstwo - Oskarżanie Polski o rusofobię - Ruch tranzytowy przez Polskę do obwodu kaliningradzkiego - Uzależnienie energetyczne od Rosji - Sympatyzowanie Polski z separatystami czeczeńskimi - Poparcie dla pomarańczowej rewolucji - Poparcie dla dążeń Ukrainy i Gruzji do członkostwa w NATO - Plan rozmieszczenia na terenie Polski tarczy antyrakietowej - Embargo na import polskiego mięsa - Budowa gazociągu Północnego z pominięciem Polski	5p
Razem		60p